



2023/2084(INI)

25.9.2023

PROIECT DE RAPORT

referitor la punerea în aplicare a dispozițiilor tratatului privind parlamentele naționale
(2023/2084(INI))

Comisia pentru afaceri constituționale

Raportor: Paulo Rangel

CUPRINS

	Pagina
EXPUNERE DE MOTIVE – REZUMATUL FAPTELOR ȘI CONSTATĂRILOR.....	3
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	7

EXPUNERE DE MOTIVE – REZUMATUL FAPTELOR ȘI CONSTATĂRILOR

Introducere

La 14 ani de la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, Comisia pentru afaceri constituționale (AFCO) a considerat necesar să elaboreze un raport de punere în aplicare din proprie inițiativă, care evaluează „Punerea în aplicare a dispozițiilor tratatului privind parlamentele naționale”.

Obiectivul raportului este de a evalua utilizarea mecanismelor actuale de participare a parlamentelor naționale la procesul politic european și perspectivele viitoare ale dezvoltării acestora. Pornind de la această evaluare, raportul analizează îmbunătățirile posibile ale acestor mecanisme pentru a aduce parlamentele naționale mai aproape de procesul general de integrare. Acesta ia în considerare dezbaterile care au avut loc și recomandările făcute de la aprobarea raportului anterior de punere în aplicare, mai ales la Conferința privind viitorul Europei și în cadrul Grupului operativ privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient”.

I. Funcția principală a parlamentelor naționale: controlul politicilor europene prin mandatarea guvernelor lor respective, reprezentate în Consiliu și în Consiliul European

Tratatul de la Lisabona a devenit cunoscut ca „tratatul parlamentelor”, tocmai pentru că a crescut considerabil competențele Parlamentului European, recunoscând totodată rolul constituțional propriu al parlamentelor naționale în cadrul european. Ele au dobândit un rol esențial în garantarea legitimității democratice a Uniunii, în promovarea pluralismului și a diversității și în asigurarea funcționării sale constituționale.

Parlamentele naționale sunt considerate – atât de către actorii politici de la diferitele niveluri de guvernare, cât și de către cercetători – drept actori importanți care contribuie la consolidarea bazei democratice a proiectului UE. În special, participarea activă a parlamentelor naționale la afacerile UE și controlul mai mare al guvernelor naționale exercitat de parlamentele naționale sunt esențiale pentru asigurarea responsabilității democratice și a legitimității sistemului instituțional al UE. Însă, deși tratatele menționează parlamentele naționale, capacitatea acestora de a interveni în afacerile UE ar putea fi îmbunătățită și mai mult. Parlamentele naționale doresc să joace un rol mai activ în afacerile UE implicându-se mai substanțial în conținutul politicilor și legislației UE, și nu doar în chestiuni legate de subsidiaritate. Se discută tot mai intens despre posibilitatea de a oferi parlamentelor naționale ocazia să intervină pe tot parcursul procesului decizional.

Funcționarea democratică a instituțiilor implică capacitatea de a trage la răspundere factorii de decizie. În acest sens, sistemul instituțional european are o particularitate: Consiliul Uniunii aparține atât ramurii legislative, în calitate de legiuitor, cât și puterii executive, în calitate de instituție formată din reprezentanții puterilor executive naționale. Această natură hibridă complică controlul politic care poate fi exercitat asupra Consiliului, întrucât prerogativele Parlamentului European sunt limitate. În acest context, parlamentele naționale joacă un rol esențial în asigurarea funcționării democratice a Uniunii, datorită controlului pe care îl exercită asupra politicii europene a guvernelor lor naționale, conform prevederilor tratatului.

Totuși, acest control este îngreunat de lipsa de transparență a activității Consiliului, care, în

ciuda unor ameliorări, rămâne practica curentă. Accesul la informații, care reprezintă o condiție prealabilă pentru exercitarea controlului politic asupra guvernului național, ține în mod natural și mai presus de orice de norme și practicile naționale, care variază foarte mult de la un stat membru la altul. Cu toate acestea, ar putea fi promovate norme minime comune pentru a garanta o mai mare transparență a activității Consiliului în raport cu parlamentele naționale. În particular, în baza principiului transparenței, voturile naționale din cadrul Consiliului ar trebui să fie publice, și ar fi de preferat ca în viitor și reuniunile Consiliului să fie publice. Într-adevăr, cea mai eficientă modalitate prin care parlamentele naționale pot exercita un control adecvat asupra politicii europene a guvernelor lor ar fi monitorizarea acțiunilor și a voturilor statelor membre în cadrul Consiliului.

II. Contribuția constituțională specială a parlamentelor naționale la nivel european: crearea unei sfere politice europene

Faptul că Tratatul de la Lisabona prevede o relație mai apropiată între parlamentele naționale și instituțiile europene este firesc, întrucât contribuția lor specifică ar trebui să meargă dincolo de ceea ce executivul lor respectiv transmite prin afirmațiile și voturile exprimate în Consiliu și în Consiliul European. Există o reală *differentia specifica* constituțională între participarea parlamentelor naționale la viața europeană și participarea guvernelor naționale în cadrul Consiliului și al Consiliului European. Guvernele reprezintă o poziție politică unică, reflectată în indivizibilitatea votului lor, în timp ce parlamentele naționale sunt, dimpotrivă, expresia pluralismului și a diversității interne (fără a aduce atingere respectării stricte a voinței exprimate de majoritate). Contribuția specifică pe care parlamentele naționale o pot aduce la nivel european este tocmai această diversitate a viziunilor naționale (reprezentate proporțional). Cu toate acestea, s-a făcut prea puțin pentru a atrage atenția asupra funcției constituționale de neînlocuit a parlamentelor naționale în viața europeană. Ele contribuie semnificativ la crearea unui spațiu politic european veritabil și a unei sfere publice cu adevărat autentice. În fapt, pozițiile minoritare dintr-un parlament național s-ar putea corela cu poziția majoritară din parlamentul altei țări, iar interacțiunea dintre acestea reflectă apariția unei arene politice europene. Printre altele, raportul de față își propune să remedieze această lacună. În primul rând, încurajând reprezentarea pluralității interne prin delegațiile parlamentelor naționale, la toate evenimentele sale comune, în conformitate cu proporțiile grupărilor politice. În al doilea rând, permițând grupurilor minoritare care susțin o poziție minoritară să își adauge opiniile divergente în avizele motivate, fără a submina statutul avizelor adoptate prin voința majorității.

III. Pentru o cooperare interinstituțională totală: crearea unei sfere politice europene

Crearea unui spațiu politic european este, în mod evident, accelerată prin consolidarea tuturor tipurilor de inițiative deja lansate. În realitate, cooperarea curentă dintre instituțiile UE și parlamentele naționale s-a îmbunătățit considerabil în ultimul deceniu.

Deși această cooperare este strâns legată de dialogul între ramurile legislative naționale, există încă loc pentru mai bine. În primul rând, ar trebui făcute eforturi pentru a simplifica actualul cadru al relațiilor dintre UE și parlamentele naționale, inclusiv Conferința președinților parlamentelor din UE, COSAC, Conferința interparlamentară privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul Uniunii Europene, Grupul mixt de control parlamentar asupra Europol, reuniunile interparlamentare ale comisiilor și reuniunile parlamentare comune, pentru a numi doar unele dintre ele. Dezvoltarea unei abordări axate pe comisii ar fi foarte utilă în această privință.

Este necesară o mai bună coordonare și organizare a cooperării interparlamentare sub aspectul calendarului și al conținutului, pentru a preveni stagnarea în acest domeniu. În plus, este necesară o mai bună cooperare între parlamentele/camerele naționale, astfel încât să poată explora mecanismele existente pentru a influența afacerile UE. Pare să fie preferată o abordare axată pe comisii a cooperării interparlamentare.

Ar trebui organizată o „Săptămână europeană”, simultan în cele 27 de parlamente naționale, în cursul căreia comisari, deputați în Parlamentul European și miniștri ai președinției în exercițiu a Consiliului să dezbată afacerile europene cu parlamentari naționali și, după caz, regionali. „Săptămâna europeană” ar implica – din nou, fără a periclita prerogativele suverane ale fiecărui parlament – o reformă a normelor de procedură ale parlamentelor naționale și a Regulamentului de procedură al Parlamentului European.

IV. Rolul parlamentelor naționale în controlul subsidiarității

Conștiente că aceasta este una dintre cele mai importante puteri constituționale, parlamentele naționale sunt unanime în evaluarea anumitor blocaje din funcționarea sistemului de alertă timpurie (SAT), care pot duce la declanșarea procedurii cartonașului galben sau a cartonașului portocaliu.

Avizele motivate prezentate de parlamentele naționale nu par să încetinească sau să întrerupă procesele legislative ale UE, în principal deoarece aceste avize ar trebui depuse în termen de opt săptămâni de la data la care Comisia și-a prezentat propunerea legislativă. Acest termen este însă un factor limitator, care descurajează parlamentele naționale să depună avize motivate. Toți actorii-cheie implicați în proces consideră că acest termen este prea scurt, în principal din cauza întârzierilor în transmiterea către parlamentele naționale a diferitelor elemente componente ale pachetelor legislative complexe, precum și a perioadelor de vacanță comune, în timpul cărora majoritatea parlamentelor naționale nu au activitate. Acest aspect poate fi schimbat doar prin modificarea tratatului. Raportul anterior de punere în aplicare a propus introducerea unei perioade de notificare tehnică, care ar prelungi de facto perioada de opt săptămâni. În consecință, începând din 2019, ca măsură de atenuare, Comisia a început să evite perioada sărbătorilor de sfârșit de an atunci când stabilește termenul de opt săptămâni în care parlamentele naționale pot trimite avize motivate. Cu toate acestea, în cadrul discuțiilor privind posibilele modificări ale tratatului, trebuie luată în considerare o prelungire a termenului, așa cum au solicitat parlamentele naționale.

Parlamentele naționale și instituțiile europene par să interpreteze în mod diferit principiul subsidiarității, ceea ce poate avea un anumit impact asupra aplicării SAT, deoarece îi reduce eficacitatea. Recomandările Conferinței privind viitorul Europei reflectă și ele acest aspect și conțin diverse propuneri. Prin urmare, dezvoltarea unei înțelegeri comune a principiului subsidiarității, care să cuprindă criteriile cuprinse în Protocolul privind subsidiaritatea și proporționalitatea, anexat inițial la Tratatul de la Amsterdam, jurisprudența relevantă a Curții Europene de Justiție, precum și practica proprie a Comisiei, ar contribui la creșterea clarității cu privire la aplicabilitatea și evaluarea principiului. Această înțelegere comună ar putea încerca totodată să abordeze distincția dintre subsidiaritate *stricto sensu* și *lato sensu*: în sens mai larg, subsidiaritatea include și atribuirea și proporționalitatea, și astfel se evită o viziune prea restrictivă a principiului subsidiarității.

O procedură a „cartonașului verde”, prezentă deja în raportul din 2018, a fost discutată și la Conferința privind viitorul Europei: propunerea 40, măsura (2) sugerează ca parlamentelor

naționale (și parlamentelor regionale cu competențe legislative) „să li se acorde posibilitatea de a propune o inițiativă legislativă la nivel european”. Această măsură a Conferinței privind viitorul Europei ar necesita o revizuire a tratatului. Deși li se recunoaște rolul în sânul Uniunii Europene, ar trebui subliniat faptul că parlamentele naționale nu formează o „a treia cameră” în cadrul instituțional al Uniunii și, prin urmare, nu ar trebui să li se acorde un drept direct de inițiativă. După cum s-a clarificat în raportul anterior de punere în aplicare, o astfel de inovație ar avea în mod necesar trei limite: nu poate fi vorba despre o veritabilă inițiativă legislativă, deoarece acesta este un drept rezervat exclusiv Comisiei (nici Parlamentul, nici Consiliul nu pot, deocamdată, să inițieze acte legislative; prin urmare, orice revizuire viitoare a tratatului ar trebui să acorde Parlamentului European dreptul de inițiativă legislativă); nu poate fi utilizată în legătură cu abrogarea legislației existente a UE, pentru că ar acționa ca un cartonaș roșu inversat și, în fine, nu poate include niciun drept de modificare a legislației europene (care ar uzurpa puterile conferite PE și Consiliului prin tratate). În concluzie, ideea este foarte lăudabilă, întrucât reflectă o înțelegere corectă a subsidiarității, în măsura în care parlamentele naționale recunosc că unele aspecte sunt de competența exclusivă a Uniunii. Dacă ea ar fi pe deplin aplicată, s-ar transpune într-un drept de a face propuneri sau sugestii, care, asemenea mecanismelor paralele, ar obliga Comisia să ofere un răspuns motivat în cazul unui refuz, atunci când s-a depășit un prag stabilit de sprijin din partea parlamentelor naționale. În plus, inițiativa ar trebui, în primul rând, să obțină sprijinul Parlamentului European.

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la punerea în aplicare a dispozițiilor tratatului privind parlamentele naționale (2023/2084(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolul 5 privind delegarea competențelor și subsidiaritatea, articolul 10 alineatul (1) privind democrația reprezentativă, articolul 10 alineatul (2) privind reprezentarea cetățenilor UE, articolul 10 alineatul (3) privind dreptul cetățenilor UE de a participa la viața democratică a Uniunii, articolul 11 privind democrația participativă, articolul 12 privind rolul parlamentelor naționale, articolul 48 alineatul (3) cu privire la procedura ordinară de revizuire și articolul 48 alineatul (7) (clauza pasarelă),
- având în vedere Protocolul nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană¹, anexat Tratatului de la Amsterdam și Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității², anexat Tratatului de la Lisabona,
- având în vedere articolul 15 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și articolele 41 și 42 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,
- având în vedere rezoluțiile sale din 7 mai 2009 referitoare la dezvoltarea relațiilor dintre Parlamentul European și parlamentele naționale, în temeiul Tratatului de la Lisabona³, din 16 aprilie 2014 referitoare la relațiile dintre Parlamentul European și parlamentele naționale⁴ și din 19 aprilie 2018 referitoare la aplicarea dispozițiilor tratatului privind parlamentele naționale⁵,
- având în vedere Raportul anual al Comisiei privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității și relațiile cu parlamentele naționale pentru 2018 din 11 iulie 2019 (COM(2019)0333), pentru 2019 din 30 iunie 2020 (COM(2020)0272), pentru 2020 din 23 iulie 2021 (COM(2021)0417) și pentru 2021 din 1 august 2022 (COM(2022)0366),
- având în vedere rapoartele anuale ale Direcției pentru relațiile cu parlamentele naționale din cadrul Parlamentului European, în special Raportul pe 2022 referitor la relațiile dintre Parlamentul European și parlamentele naționale din UE,
- având în vedere rezoluțiile sale din 20 ianuarie 2021 referitoare la monitorizarea aplicării dreptului Uniunii în 2017, 2018 și 2019⁶ și din 19 mai 2022 referitoare la Raportul Comisiei din 2021 privind statul de drept⁷,

¹ JO C 202, 7.6.2016, p. 203.

² JO C 115, 9.5.2008, p. 206.

³ JO C 212 E, 5.8.2010, p. 94.

⁴ JO C 443, 22.12.2017, p.40.

⁵ JO C 390, 18.11.2019, p. 121.

⁶ JO C 456, 10.11.2021, p. 56.

⁷ JO C 479, 16.12.2022, p. 18.

- având în vedere rezoluția sa din 24 iunie 2021 referitoare la adecvarea, subsidiaritatea și proporționalitatea reglementărilor la nivelul Uniunii Europene – raportul pentru anii 2017, 2018 și 2019 privind o mai bună legiferare⁸,
- având în vedere raportul din 10 iulie 2018 al Grupului operativ privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient”, intitulat „Active subsidiarity – a new way of working”⁹,
- având în vedere rezoluțiile sale din 15 ianuarie 2020 referitoare la poziția Parlamentului European față de Conferința privind viitorul Europei¹⁰ și din 4 mai 2022 referitoare la acțiunile de întreprins în urma concluziilor Conferinței privind viitorul Europei¹¹,
- având în vedere rezoluția sa din 9 iunie 2022 referitoare la convocarea unei convenții pentru revizuirea tratatelor¹²,
- având în vedere articolul 13 din Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul uniunii economice și monetare (TSCG), care consacră organizarea de conferințe interparlamentare în scopul dezbaterii politicilor bugetare și a altor chestiuni care fac obiectul tratatului,
- având în vedere rezoluția sa din 15 martie 2023 referitoare la semestrul european pentru coordonarea politicilor economice 2023¹³,
- având în vedere concluziile Președinției în urma Conferinței președinților parlamentelor din Uniunea Europeană, care a avut loc la Praga pe 24 și 25 aprilie 2023¹⁴,
- având în vedere concluziile reuniunii plenare a Conferinței LXIX a organelor parlamentare specializate în chestiunile Uniunii (COSAC), care a avut loc la Stockholm în perioada 14-16 mai 2023¹⁵,
- având în vedere Declarația de la Léon privind parlamentarismul adoptată la Conferința de comemorare a Zilei Internaționale a Parlamentarismului – Consolidarea parlamentelor pentru consolidarea democrației, care a avut loc la Léon la 30 iunie și 1 iulie 2023¹⁶,
- având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură, precum și articolul 1 alineatul (1) litera (e) din Decizia Conferinței președinților din 12 decembrie 2002 privind procedura de autorizare a rapoartelor din proprie inițiativă și anexa 3 la aceasta,

⁸ JO C 81, 18.2.2022, p. 74.

⁹ „Active subsidiarity – a new way of working” (Subsidiaritatea activă – un nou mod de lucru), [raportul](#) Grupului operativ privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient”, 10 iulie 2018.

¹⁰ JO C 270, 7.7.2021, p. 71.

¹¹ JO C 465, 6.12.2022, p. 109.

¹² JO C 493, 27.12.2022, p. 109.

¹³ Texte adoptate, P9_TA(2023)0078.

¹⁴ <https://parleu2022.cz/wp-content/uploads/2023/04/EUSC-Prague-Presidency-Conclusions-final-EN-1.pdf>.

¹⁵ <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a88827df1e018828991e660000/Contribution%20adopted%20by%20the%20LXIX%20COSAC.pdf>.

¹⁶ https://www.congreso.es/backoffice_doc/prensa/notas_prensa/99181_1688138271277.pdf.

- având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri constituționale (A9-0000/2023),
- A. întrucât participarea activă a parlamentelor naționale la afacerile europene și controlul sporit al guvernelor naționale de către parlamentele naționale sunt esențiale pentru asigurarea responsabilității democratice și a legitimității sistemului instituțional al UE;
- B. întrucât răspunderea guvernelor naționale în fața parlamentelor lor în contextul afacerilor europene, care depinde de practici naționale individuale, este elementul central al rolului parlamentelor naționale în cadrul actualului tratat european;
- C. întrucât această responsabilitate poate fi facilitată de o mai mare transparență în cadrul Consiliului, în special cu privire la voturile statelor membre;
- D. întrucât lipsa de transparență în procesele legislative și decizionale ale UE riscă să submineze atât prerogativele parlamentelor naționale în temeiul tratatelor și al protocoalelor relevante, cât și, în special, rolul acestora în controlul guvernelor lor naționale reprezentate în Consiliu;
- E. întrucât pluralismul parlamentelor naționale este deosebit de benefic pentru Uniune, iar subreprezentarea minorităților parlamentare în afacerile europene ar trebui contrabalansată, respectând totodată pe deplin majoritățile din fiecare parlament național și reflectând proporțiile acestora;
- F. întrucât Protocolul nr. 2 (articolul 6) recunoaște că parlamentele naționale pot consulta parlamentele regionale cu competențe legislative, însă rolul parlamentelor regionale depinde de prevederile naționale și, foarte adesea, rămâne consultativ;
- G. întrucât parlamentele naționale și rolul lor în cadrul instituțional al UE au fost abordate printr-o serie de propuneri cuprinse în raportul privind rezultatul final al Conferinței privind viitorul Europei;
- H. întrucât parlamentele naționale joacă un rol în orice revizuire a tratatelor europene; întrucât Parlamentul European, în rezoluția sa din 9 iunie 2022, a solicitat o convenție pentru revizuirea tratatelor;
- I. întrucât o sferă publică europeană ar putea fi susținută de o serie de forumuri în cadrul agendei europene, iar aceste forumuri ar putea fi sprijinite de „Săptămâna europeană” comună, în timpul căreia membrii camerelor parlamentare naționale ar dezbate afacerile europene concomitent cu comisarii, deputații în Parlamentul European și miniștrii din cadrul președinției în exercițiu a Consiliului;
- J. întrucât parlamentele naționale își manifestă interesul de a se implica mai substanțial în conținutul politicilor și legislației UE, și nu doar în cadrul sistemului de alertă timpurie (SAT), care se referă exclusiv la subsidiaritate;
- K. întrucât implementarea dreptului parlamentelor naționale de a examina conformitatea cu principiul subsidiarității, pe baza SAT, a condus treptat la îmbunătățirea relațiilor dintre instituțiile UE și parlamentele naționale;
- L. întrucât termenul de opt săptămâni prevăzut la articolul 4 din Protocolul nr. 1 s-a dovedit a fi inadecvat pentru monitorizarea la timp a respectării principiului

subsidiarității și trebuie reexaminat în cadrul unei viitoare revizuirii a tratatului;

- M. întrucât raportul de punere în aplicare din 2018 a recomandat ca parlamentelor naționale să li se ofere posibilitatea de a prezenta propuneri constructive spre examinarea Comisiei și ținând seama în mod corespunzător de dreptul de inițiativă al Comisiei;
- N. întrucât Conferința privind viitorul Europei a recomandat ca parlamentelor naționale și parlamentelor regionale cu competențe legislative „să li se acorde posibilitatea de a sugera o inițiativă legislativă la nivel european”, un instrument prin care ar avea ocazia să facă propuneri constructive spre examinarea Comisiei, și ținând seama în mod corespunzător de dreptul de inițiativă al Comisiei, după ce au obținut mai întâi sprijinul Parlamentului European;
- O. întrucât, în rezoluția sa din 9 iunie 2022, Parlamentul a solicitat instituirea unui drept general direct de inițiativă legislativă pentru Parlamentul European; întrucât, în urma acordării acestui drept, procedurile de tip „cartonaș verde” ar trebui să fie direcționate către Parlament;
- P. întrucât aplicarea unei proceduri de tip „cartonaș roșu” este considerată imposibilă în acest stadiu al procesului de integrare europeană;
- Q. întrucât IPEX, platforma dedicată schimbului continuu de informații între parlamentele naționale și între parlamentele naționale și instituțiile europene, ar trebui dezvoltată mai mult, conform strategiei sale digitale; întrucât Parlamentul European joacă un rol de sprijin important în acest sens;
- R. întrucât parlamentele naționale au competențe importante în materie de libertate, securitate și justiție în temeiul articolelor 70, 85 și 88 din TFUE și, prin urmare, ar trebui să joace un rol important în viitorul politicii de securitate și apărare a Uniunii,

Controlul activității guvernamentale în domeniul afacerilor europene

1. consideră că exercitarea drepturilor și obligațiilor parlamentelor naționale care decurg din Tratatul de la Lisabona a consolidat rolul lor în cadrul constituțional european, contribuind astfel la îmbunătățirea pluralismului, a legitimității democratice și a funcționării Uniunii;
2. este de părere că responsabilitatea guvernelor naționale în fața parlamentelor naționale, astfel cum este recunoscută la articolul 10 alineatul (2) din TUE, este piatra de temelie a rolului camerelor parlamentare naționale în Uniunea Europeană; încurajează parlamentele naționale să își exercite pe deplin funcțiile europene, pentru a influența și controla în mod direct conținutul politicilor europene, în special prin monitorizarea guvernelor lor naționale care acționează în calitate de membri ai Consiliului European și ai Consiliului;
3. invită statele membre să se asigure că parlamentelor naționale li se acordă suficient timp, capacitatea și accesul necesar la informații pentru a-și îndeplini rolul constituțional de control și legitimare a activității guvernelor naționale atunci când acestea acționează la nivel european;
4. consideră că transparența metodelor de lucru și a proceselor decizionale ale instituțiilor

UE reprezintă o condiție prealabilă pentru ca parlamentele naționale să își îndeplinească în mod eficient rolul instituțional ce rezultă din tratate; solicită, prin urmare, ca voturile statelor membre în Consiliu să fie făcute publice; solicită, de asemenea, parlamentelor naționale să își utilizeze pe deplin competențele care le revin, printre altele adaptându-și organizarea internă, calendarele și normele de procedură în acest scop;

5. reamintește că, deși încurajează dialogul politic consolidat cu parlamentele naționale, deciziile trebuie luate în conformitate cu competențele constituționale și ținând seama de delimitarea clară a competențelor decizionale respective ale organismelor naționale și europene;
6. afirmă că alinierea semestrului european la agendele parlamentelor naționale ar putea contribui la coordonarea politicilor economice, subliniind în același timp că o astfel de aliniere nu ar trebui să ignore competențele de autogovernare și normele de procedură specifice ale fiecărei camere parlamentare;
7. solicită fixarea unei perioade naționale pentru dialogul bugetar, în cursul căreia parlamentele naționale să poată dezbate și contribui la Semestrul european, mandatându-și guvernele în relațiile cu Comisia și Consiliul;

Crearea unei sfere publice europene

8. subliniază importanța principiului reprezentării proporționale a membrilor diferitelor partide politice în această privință; recomandă, prin urmare, ca delegațiile parlamentare naționale care acționează pe lângă instituțiile europene să reflecte diversitatea politică;
9. ia act de faptul că voința cu caracter obligatoriu a majorității parlamentare ar putea fi exprimată în avizele parlamentelor naționale, în cadrul SAT sau în afara acestuia; sprijină, cu toate acestea, ideea de a acorda minorităților politice parlamentare naționale posibilitatea de a-și exprima punctele de vedere divergente, care ar putea apoi să fie incluse în anexele la aceste avize;
10. consideră că instituirea unei Săptămâni europene anuale ar permite deputaților în Parlamentul European, comisarilor și miniștrilor președințiilor Consiliului să se prezinte în fața tuturor adunărilor parlamentare naționale și, după caz, regionale, pentru a discuta și a explica agenda europeană alături de parlamentarii naționali și regionali; este de părere totodată că întâlnirile dintre grupurile politice naționale și europene în cadrul cooperării interparlamentare a UE ar putea aduce valoare adăugată sub forma unei dezbateri politice europene autentice;

Sprijinirea reformei sistemului de alertă timpurie

11. evidențiază că cea mai importantă prerogativă a parlamentelor naționale, prevăzută de Tratatul de la Lisabona, a fost capacitatea acestora de a controla respectarea principiului subsidiarității în primele etape ale procedurilor legislative ale UE;
12. constată că proceduri precum „cartonașele galbene” sau „portocalii” nu au fost utilizate pe scară largă; consideră totuși că deficiențele de ordin procedural ale SAT nu ar trebui considerate probe concludente ale nerespectării principiului subsidiarității; sugerează ca toate instituțiile UE și statele membre să convină asupra unei culturi comune despre principiile subsidiarității și proporționalității, bazată pe criteriile cuprinse în Protocolul

privind subsidiaritatea și proporționalitatea anexat inițial la Tratatul de la Amsterdam, pe jurisprudența relevantă a Curții Europene de Justiție și pe practica proprie a Comisiei; crede că dezvoltarea acestei culturi comune ar trebui să permită o înțelegere mai largă, care să cuprindă toate elementele subsidiarității;

13. ia act de solicitarea formulată de parlamentele naționale de a se prelungi termenul de opt săptămâni în care pot emite avize motivate în conformitate cu articolul 3 din Protocolul nr. 1; subliniază, cu toate acestea, că actualul cadru al tratatului nu prevede o astfel de extindere; constată că, începând din 2019, ca măsură de atenuare, Comisia a început să evite perioada sărbătorilor de sfârșit de an atunci când stabilește termenul de opt săptămâni în care parlamentele naționale să trimită avize motivate; consideră, prin urmare, că perioada de opt săptămâni trebuie reexaminată în cadrul unei viitoare revizuirii a tratatului;
14. își reiterează sugestia de a se institui un sistem, numit uneori procedura de tip „cartonaș verde”, prin care cel puțin o treime dintre parlamentele naționale să poată prezenta Comisiei propuneri constructive cu scopul de a influența pozitiv dezbaterile europene și puterea de inițiativă a Comisiei, după ce au obținut mai întâi sprijinul Parlamentului European; sugerează, în această privință, că Comisia ar putea să aibă libertatea de a ține cont de astfel de propuneri sau de a da un răspuns oficial, subliniind motivele pentru care nu face acest lucru; subliniază că o astfel de procedură nu poate consta într-un drept de inițiativă sau de a retrage sau modifica legislația, deoarece acest lucru ar zădărnici „metoda Uniunii” și distribuția competențelor între nivelul național și cel european și, astfel, ar încălca tratatele;
15. consideră că procedura de tip „cartonaș verde” ar trebui să fie direcționată către Parlament după ce acesta primește dreptul general direct de inițiativă legislativă, în calitate de reprezentant direct al cetățenilor UE;

Aplicarea dreptului la informare

16. reamintește că articolul 12 din TUE și Protocolul nr. 1 le conferă parlamentelor naționale dreptul de a primi direct informații de la instituțiile europene; sugerează ca dreptul la informare să fie extins și la parlamentele regionale cu competențe legislative;
17. recomandă ca parlamentele naționale să utilizeze în timp util platforma IPEX pentru a asigura declanșarea timpurie a mecanismului național de control; recomandă utilizarea IPEX drept canal pentru partajarea sistematică a informațiilor și pentru identificarea timpurie a problemelor legate de subsidiaritate; salută versiunea actualizată a Orientărilor IPEX, aprobată în cadrul reuniunii secretarilor generali din februarie 2023, care reflectă noua versiune a platformei IPEX și oportunitățile și instrumentele oferite de această nouă versiune;

O cooperare interinstituțională mai bună

18. ia act de cooperarea actuală existentă între Parlamentul European și parlamentele naționale în cadrul COSAC, al Conferinței interparlamentare privind politica externă și de securitate comună și în temeiul articolului 13 din TSCG; ia act, de asemenea, de formele mai recente de cooperare interparlamentară, cum ar fi Grupul mixt de control parlamentar specializat pentru Europol și reuniunea interparlamentară la nivel de comisie privind evaluarea Eurojust; subliniază că o astfel de cooperare ar trebui să se

desfășoare pe baza principiilor consensului, schimbului de informații și consultării, pentru ca parlamentele naționale să exercite un control asupra guvernelor și administrațiilor lor respective;

19. reiterează faptul că actualul cadru al relațiilor dintre Uniune și parlamentele naționale ar putea fi simplificat și armonizat, pentru a deveni mai eficient și mai eficace; solicită, în acest context, o revizuire a angajamentului dintre Uniune și parlamentele naționale, la nivelul platformelor și forumurilor existente, în vederea consolidării acestor relații și a adaptării lor la nevoile actuale;
 20. subliniază că o consolidare a dialogului politic și tehnic dintre comisiile parlamentare, atât la nivel național, cât și la nivel european, ar fi un pas deosebit de productiv înspre o cooperare interparlamentară totală; are în vedere posibilitatea de a aloca resurse suplimentare pentru a atinge acest obiectiv și utilizarea videoconferințelor, atunci când este posibil;
 21. recunoaște importanța reuniunilor interparlamentare la nivel de comisii (RIC), stabilite la articolele 9 și 10 din Protocolul nr. 1, și succesul sectorial al unei „metode bazate pe comisii” în cooperarea interparlamentară; consideră că ar putea fi îmbunătățită cooperarea interinstituțională dacă deputații în Parlamentul European și membrii parlamentelor naționale ar acorda o mai mare importanță acestor reuniuni și dacă acestea ar fi pregătite pentru o cooperare mai strânsă;
 22. recomandă ca parlamentele naționale să fie pe deplin implicate în continuarea dezvoltării politicii de securitate și apărare comune; consideră că o astfel de implicare ar trebui promovată în strânsă cooperare cu Parlamentul European și cu respectarea deplină a dispozițiilor constituțiilor naționale privind politicile de securitate și apărare; invită parlamentele naționale să reflecteze mai în detaliu la stabilirea priorităților în materie de capacități de apărare la nivelul UE, inclusiv prin reuniuni interparlamentare comune între reprezentanții parlamentelor naționale și deputații în Parlamentul European și prin dialog politic;
-
- ○
23. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.